

HRAVÁ

VLASTIVĚDA

ČESKÁ REPUBLIKA A EVROPA

Pracovní sešit pro 5. ročník ZŠ

V souladu s RVP ZV

Vydavatelství
Taktik

HRAVÁ VLASTIVĚDA 5

Česká republika a Evropa

Pracovní sešit pro 5. ročník ZŠ

Autoři: Adriena Binková
Mgr. Daniela Buriánková
Mgr. Jan Kamrla
Mgr. Gabriela Komůrková
Bc. Aneta Malovcová
Mgr. Lenka Sakařová
Mgr. Jana Sochorová
Mgr. Irena Šlahůnková

Recenzenti: Doc.PaedDr. Ivana Brtnová Čepičková, PhD.
Mgr. Oldřiška Janečková

Odborná spolupráce: Mgr. Blanka Kučerová

Odpovědní redaktoři: Adriena Binková, Ing. Jaroslav Brdjar

Jazyková korektorka: Mgr. Věra Štefánková

Grafická úprava a sazba: Petr Palounek

Návrh obálky: Mgr. Martin Pavlík, Sára Doležalová

Ilustrace map: Bc. Tomáš David

ISBN: 978-80-7563-024-7

2. vydání, 2016

Copyright: © Vydavatelství Taktik International, s.r.o., Praha 2014 (1. vydání 2014)

Vyrobil a vydal: Taktik International, s.r.o., Argentinská 38, 170 00 Praha 7

**Schválilo MŠMT čj. MSMT-11208/2017 dne 29. srpna 2017
k zařazení do seznamu učebnic pro základní vzdělávání pro výuku
ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět s dobou platnosti šest let.**

Všechna práva vyhrazena. Šíření či reprodukce obsahu nebo jeho částí jakýmkoliv způsobem jsou bez předchozího písemného souhlasu vydavatele zakázány.

www.etaktik.cz

HRAVÁ VLASTIVĚDA

5. ročník

jméno

škola

třída školní rok

Opakování ze 4. ročníku 2

- I. Česká republika**
- 1. Na cestách po rodné krajině 7
 - 2. Náš kraj 8
 - 3. ČR – naše vlast 24
 - 4. Praha – hlavní město 34

- II. Evropa**
- 5. ČR pod vlajkou Evropské unie 38
 - 6. Sousední státy 39
 - 7. Evropa – sjednocující se světadíl 44
 - 8. Cestujeme po Evropě 50

Opakování – Evropa 55

Shrnutí učiva zeměpisné části 1. až 5. ročníku 58

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Česká republika vznikla (kdy?)
rozdělením Československa.
Prvním prezidentem České republiky
se stal
V ČR je přes obyvatel.
Hlavním městem je ,
kde žije přes obyvatel.

A map of the Czech Republic divided into 14 numbered regions. The regions are color-coded and numbered as follows: 1 (pink), 2 (red), 3 (purple), 4 (dark purple), 5 (green), 6 (orange), 7 (dark orange), 8 (yellow), 9 (red), 10 (blue), 11 (yellow), 12 (green), 13 (blue), and 14 (small blue region within region 12). Each region has a small white dot representing its capital city, except for region 14 which has a small red square.

ČR se 1. května 2004 stala členem
Evropské unie, jejímž hlavním cílem je

Evropy.

[illegible][illegible]

4. Ke zkratkám mezinárodních organizací, k jejichž činnosti se hlásí i ČR, přiřaď správná vysvětlení.

Evropská unie - politická a ekonomická unie, která má k roku 2014 celkem 28 členských států. Byla založena v roce 1951, ČR je členem od roku 2004.

Dětský fond OSN, největší světová organizace pro pomoc dětem, založena v roce 1946.

1 **OSN**

2 **UNICEF**

3 **EU**

4 **NATO**

Organizace spojených národů, založena roku 1945 v San Francisku. ČR je jedním z padesáti zakládajících států. Cílem je zachování mezinárodního míru a bezpečnosti, zajištění mezinárodní spolupráce.

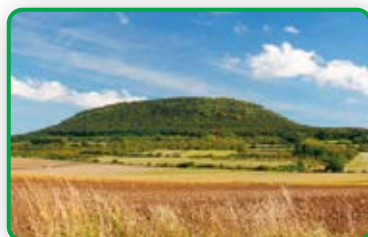
Severoatlantická aliance, založena roku 1949. Hlavním úkolem tohoto mezinárodního vojenského paktu je udržení bezpečnosti a míru.

5. Dopiš názvy míst na obrázcích a uveď i kraje, ve kterých se nacházejí.

Pohádkový zámek najdeš nad řekou Vltavou, poblíž Českých Budějovic.

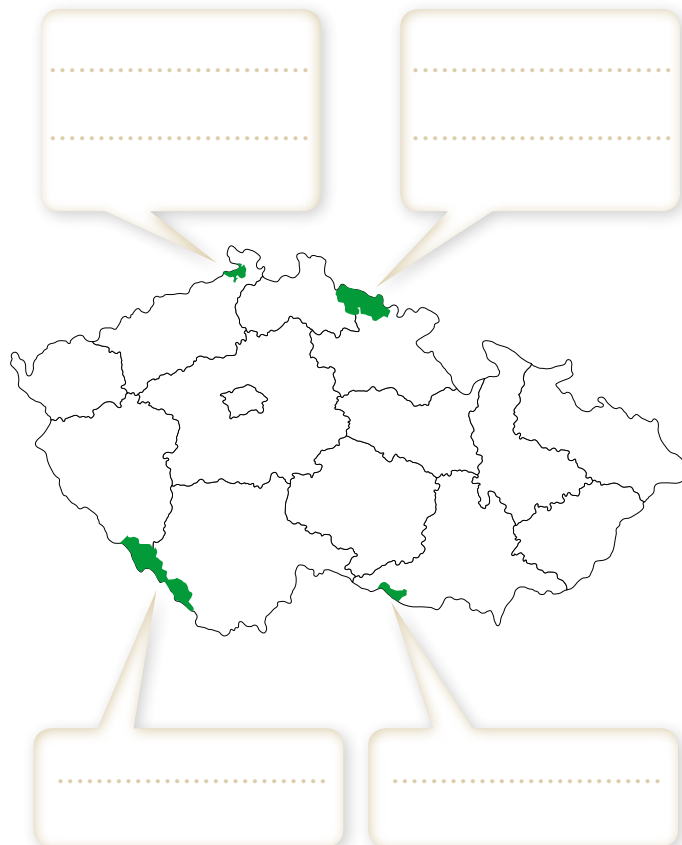
Památná hora, k níž se vztahuje pověst o příchodu našich prapředků.

Královský hrad stojící v Chřibech, v roce 2011 zvolen nejkrásnější památkou ČR.

6. Na mapě České republiky jsou vyznačeny naše čtyři národní parky. Dopiš ke každému na mapě jeho název.

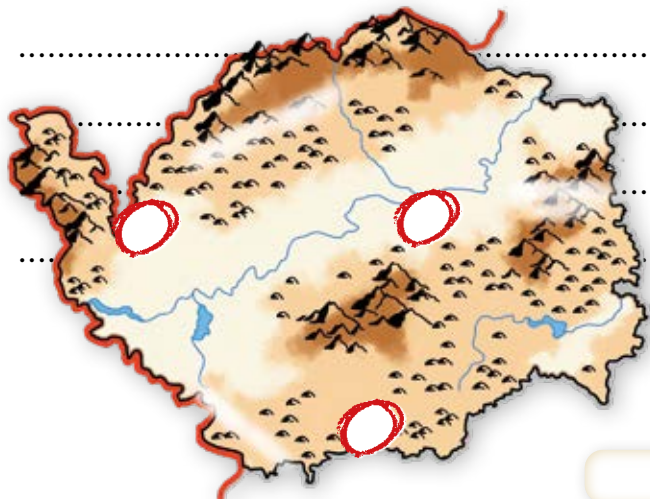

2. Náš kraj (Karlovarský kraj)

I. ČESKÁ REPUBLIKA

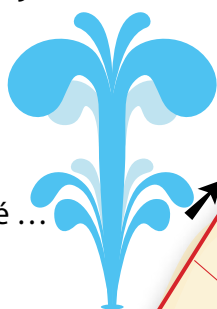
VYBARVI KRAJ, KTERÝ PROBÍRÁME.

1. Karlovarský kraj je bohatý na lázeňská střediska. Doplň čísla lázní u obrázků do mapky. Vypiš lázně, které na obrázcích nejsou.

2. Doplňuj správná slova v očíslovaném pořadí ve směru hodinových ručiček. Z písmen označených barevně sestavíš tajenku.

1. Hrad v Karlovarském kraji, který má stejný název jako část lidského těla.
2. Karlovy Vary jsou proslulé výrobou bylinného likéru, tak zvané ...
3. Tradiční sladkou pochoutkou jsou karlovarské ...
4. Město, kde se v minulosti těžilo stříbro.
5. Sokolov je proslulý těžbou hnědého ...
6. Karlovými Vary protéká řeka ...
7. Pramen Vřídlo v Karlových Varech je minerální pramen v naší zemi.
8. Název nejvyššího vrcholu v Karlovarském kraji.
9. Karlovarský kraj tvoří státní hranici s...
10. Pohraniční oblasti v Karlovarském kraji nejsou vhodné k pěstování polních plodin, ale k ...
11. Karlovarsko je bohaté na, který se využívá k výrobě porcelánu.

Karlovy Vary

Mariánské Lázně

2

Františkovy Lázně

3

Nejvýznamnější trojice lázní v Karlovarském kraji

– Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně tvoří tzv. lázeňský

2. Náš kraj (Ústecký kraj)

I. ČESKÁ REPUBLIKA

VYBARVI KRAJ, KTERÝ PROBÍRÁME.

1. V Ústeckém kraji se nachází jeden z českých národních parků (NP) a čtyři chráněné krajinné oblasti (CHKO). Na mapě jsou označené čísla. Vypiš jejich názvy.

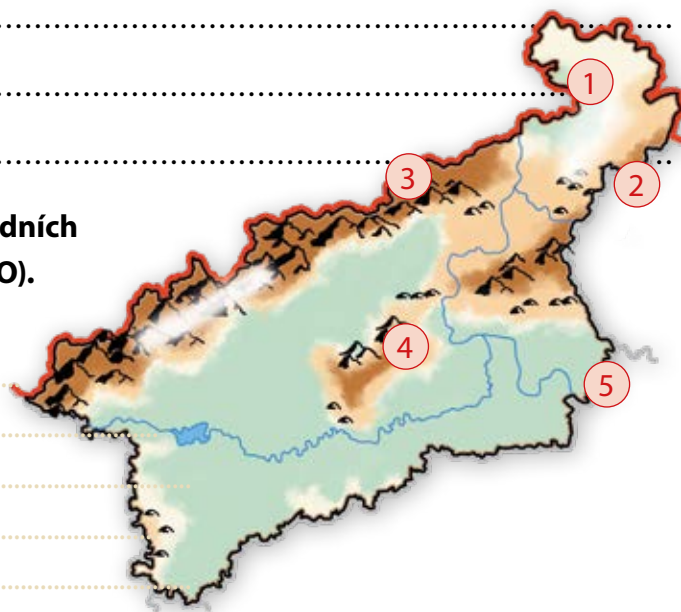
1. NP

2. CHKO

3. CHKO

4. CHKO

5. CHKO

2. Dopiš k obrázkům názvy míst v Ústeckém kraji. Z písmen v obdélnících slož slova, vypiš je a přiřaď pomocí čísel ke správným obrázkům.

1. L Í
S A N T O
K M S

2. B Á N T Č
O R T E Ć
O A R K N Í C

3. T A R
M Á N O A H
Á P

3. Přečti si pozorně věty a zakroužkuj správnou možnost.

1. Přístav Děčín se nachází na řece **Vltavě** **Ohři** **Labi**.

2. Žatecko, Lounsko a Litoměřicko jsou proslulé pěstováním

vinné révy **chmelu** **švestek** na výrobu **vína** **piva** **slivovice**.

3. V Mostecké pánvi jsou naše největší zásoby **hnědého uhlí** **černého uhlí** **železné rudy**.

4. Ústecký kraj sousedí s **Německem** **Rakouskem** **Slovenskem**.

3. ČR – naše vlast (poloha, rozloha, hranice)

I. ČESKÁ REPUBLIKA

1. Vyber správnou možnost a nehodící se škrtni.

Česká republika leží **ve středu** **na jihu** **na severu** Evropy.

Ze všech stran je obklopena **pevninou** **mořem**.

Je to **vnitrozemský** **přímořský** stát.

2. Doplň do textu vynechaná slova.

Již víme, že Česká republika má krajů. Centrem každého kraje je město, kde sídlí úřad. Česká republika má rozlohu km².

3. Do mapky zapiš jména jednotlivých krajů. Vyjde ti stejný počet krajů a měst? (Nehodící se škrtni.)

ano **ne**

Zámek Dačice
v Jihočeském kraji

4. Na mapce ČR jsou uvedeny mezinárodní zkratky sousedních států. Přiřaď k nim česká slova. Pomohou ti nápovědy v přesmyčkách. Zakroužkuj název státu, se kterým máme nejdelší hranice.

DE

AT

SK

PL

OKMĚNEC

ROAOUKSK

KOSLOSVEN

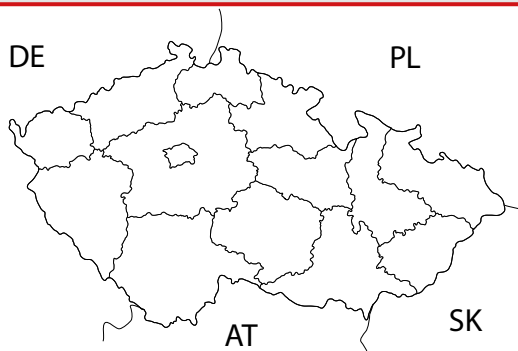
LOPSKO

DE

PL

AT

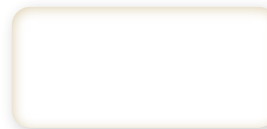
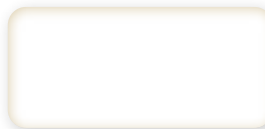
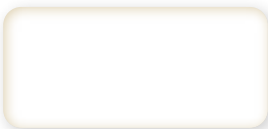
SK

3. ČR – naše vlast (administrativní členění)

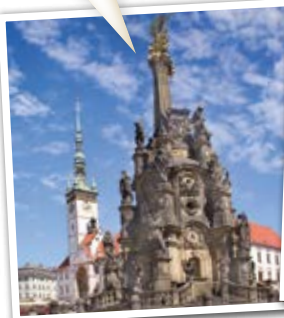
I. ČESKÁ REPUBLIKA

1. Česká republika se skládá ze tří historických zemí. Ke všem znakům napiš jejich názvy.

2. Českou republiku dělíme na 14 krajů. Víš, na jakou menší jednotku státní správy se ČR ještě dělí? Napiš názvy obrázků a z prvních písmen složíš odpověď:

MORAVSKÉ KRAJSKÉ MĚSTO,
NALEZNETE ZDE TAKÉ ORLOJ.

HRAD ZALOŽENÝ
KARLEM IV.

PŘEHRADA
V KRÁLOVÉHRADECKÉM
KRAJI

BAREVNÉ GRAFICKÉ
ZNAMENÍ OZNAČUJÍCÍ ROD.

NEJVYŠŠÍ HORA
ČESKA.

3. Doplň do textu vynechané údaje.

Československá republika vznikla v roce

..... . Nepřebývá

v názvu nějaké slovo? Správně, do roku

..... jsme totiž se Slováky

žili ve společném státě. Česká republika

vznikla přesně

4. V mapce Evropy
vybarvi **červeně**
Českou a **modře**
Slovenskou
republiku.

4. Praha – hlavní město

I. ČESKÁ REPUBLIKA

1. Která ze dvou map je mapou Prahy a proč? Doplň písmeno správné mapy a napiš, podle čeho jsi ji poznal.

2. Vyber správné slovo z nabídky a nehodící se škrtni:

Praha je **největším** **nejmenším** krajem ČR.

Leží ve středu Čech v údolí řeky **Sázavy** **Vltavy**.

Někdy bývá nazývána také jako **Matka** **Dcera** měst.

V hlavním městě žije přes **tisíc** **milion** obyvatel.

Nejstarší částí Prahy je **Pražský hrad** **Ruzyně**.

3. Vylušti přesmyčky a dopiš správné názvy.
V Praze sídlí prezident, vláda a ministerstva.
Svá sídla tu mají také nejvýznamnější
národní a státní kulturní instituce:

ÁRNO DÍN ADLODÍV

NÍORÁND UMZEMU

AVORLAK ATIZREVINU

4. Praha – hlavní město

I. ČESKÁ REPUBLIKA

4. V mapě najdi a zvýrazni příslušnou barvou tato turisticky významná místa Prahy:

Petřínská rozhledna

Hradčany

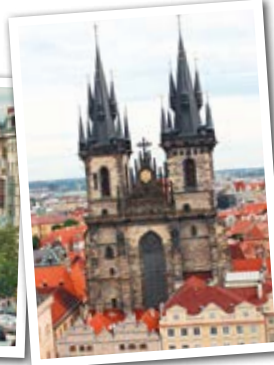
Karlův most

Národní divadlo

židovská čtvrť Josefov

5. Poznáš tato známá místa a památky Prahy? Dopiš správný název ke každému obrázku.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Podnebí

1. Vylušti křížovku a doplň tajenku:

Rostlinné společenstvo typické pro polární pás se nazývá

Slovo pochází z laponštiny a znamená bezlesou krajinu.

1. druh velryby

1.

2. druh ovce žijící volně v přírodě

2.

3. sudokopytník v lesích mírného pásu

3.

4. největší šelma

4.

5. kočkovitá šelma

5.

6. divoká horská koza

6.

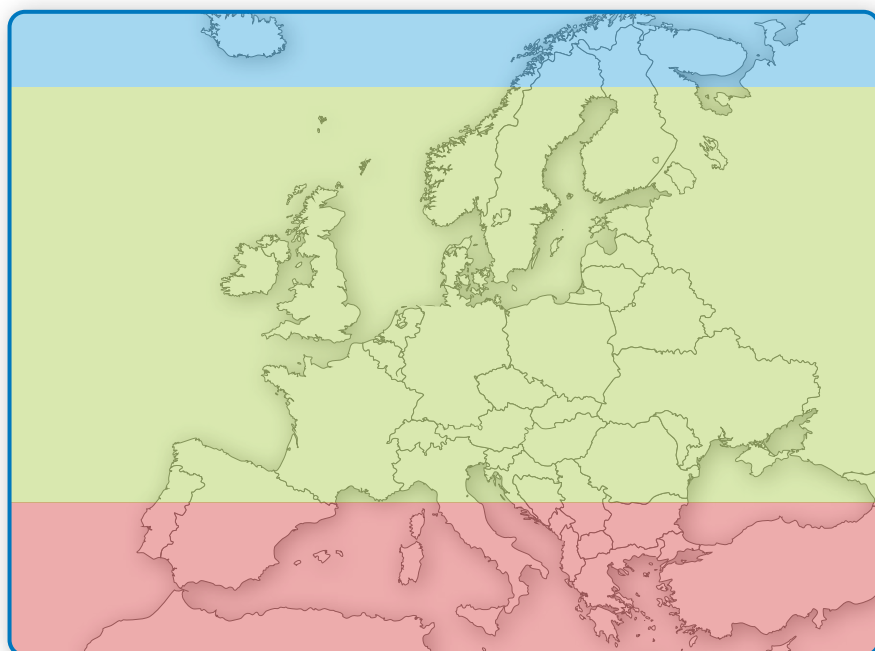
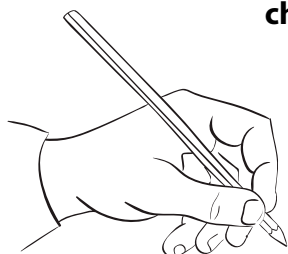
2. K podnebným pásům přiřaď jejich charakteristiky.

(Každý jich má šest.) Vybarvi je podle znázorněných barev.

polární pás

mírný pás

subtropický pás

sever Finska

Střídá se polární den a polární noc.

olivovník

Island

líšejníky

Francie

přechod mezi tropickým a mírným pásem

Sicílie

chladné podnebí

mandloň

dub

Chorvatsko

listnaté a smíšené lesy

krátké a vlhké zimy, teplá a suchá léta

mechy

střídají se čtyři roční období

Rakousko

borovice

7. Evropa

– sjednocující se světadíl

II. EVROPA

Rostliny a živočichové

.....

.....

.....

1. Očísluj správně jednotlivé oblasti od pólu k rovníku. Pak přiřpiš podnebný pás (pásky), ve kterém bys tyto oblasti našel(la).

tundry

subtropická krajina

polární pustiny

stepi

lesy

.....

.....

.....

.....

.....

2. Dopiš názvy živočichů na obrázcích. U každého označ čísla podle úlohy č. 1 oblast, ve které většinově žije.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Vybarvi **zeleně** názvy rostlin, které jsou typické pro oblast v okolí Egejského moře.

olivovník	brambory	vinná réva
tabák	fíkovník	jetel
hrušeň	oleandr	citroník

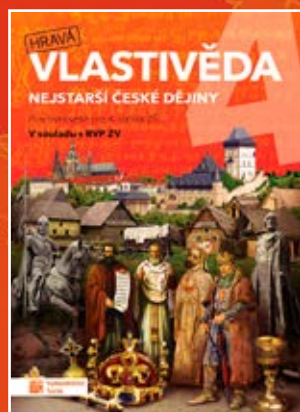
4. **Námět na domácí úkol:**

Vyber si jednu z oblastí a popiš ji spolužákům. Připrav si i obrazový materiál. Můžeš využít encyklopedií, atlasů, knih, internetu ...

Pracovní sešit Hravá vlastivěda 5:

- Sestavili odborní pedagogové na základě svých zkušeností s výukou na ZŠ.
- Na celkem 64 stranách naleznete dvě hlavní části (Česká republika a Evropa) přehledně rozdělené do 8 kapitol s přílohou.
- Součástí sešitu je také opakování ze 4. ročníku a závěrečný test shrnující učivo 1. až 5. ročníku.
- Moderní a plnobarevný design podporuje motivaci a kreativitu žáků.
- Pestré typy úloh (křížovky, doplňovačky, rébusy apod.) slouží žákům k procvičování probíraného učiva hravou a zábavnou formou.
- Cvičení jsou doprovázena mapkami a fotografiemi, u některých úloh se v tajenkách skrývají zajímavosti navíc.
- U každé kapitoly je vyčleněno místo na vlastní poznámky.
- Součástí pracovního sešitu je také příloha se slepými mapami.

Všechny pracovní sešity a učebnice z řady Hravá vlastivěda:

ISBN 978-80-7563-024-7

Pracovní sešit je připraven v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem.